

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I
Wydział Nauk Medycznych –
Kierunek ratownictwo medyczne studia I stopnia
Szczegółowy program studiów – edycja 2019

Informacje ogólne					
Nazwa przedmiotu: Psychologia					
1. Kod przedmiotu: RM I / 10		2. Liczba punktów ECTS: 2			
3. Kierunek:	RATOWNICTWO MEDYCZNE	7. Liczba godzin:	ogółem	wyklady	ćwiczenia /inne akt.
4. Specjalność:		8. Studia stacjonarne:	25	10	15
5. Rok studiów	I	9. Studia niestacjonarne:	25	10	15
6. Semestr:	I	10. Poziom studiów:	studia I stopnia		
Koordynator przedmiotu i osoby prowadzące (imię nazwisko, tytuł/stopień naukowy; mail kontaktowy):					
11. Forma zaliczenia:	Zaliczenie	12. Język wykładowy:	Polski		
Informacje szczegółowe					
1. Cele przedmiotu/ cele uczenia się:					
C1.	Poznanie zjawisk psychicznych, które leżą u podstaw zachowania człowieka oraz zrozumienie mechanizmów tych zjawisk. Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu mechanizmów psychologicznych rządzących aktywnością człowieka, co pozwoli mu lepiej zrozumieć zachowanie własne i innych zwłaszcza w sytuacji stresu ostrego i choroby.				
C2.	Zapoznanie studentów z problematyką stresu, uświadomienie obciążeń związanych ze stresem w pracy ratownika medycznego oraz umiejętności radzenia sobie ze stresem.				
2. Wymagania wstępne: Motywacja poznawcza					
2.Efekty ogólne zajęć:					
1. W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:					
Symbol efektu	Efekt ogólny				
EO_W1.	medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego				

EO_W2.	problematykę z zakresu dyscyplin naukowych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu –w stopniu podstawowym
EO_W3.	systemy ratownictwa medycznego w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach
EO_W4.	regulacje prawne, zasady etyczne i deontologię, odnoszące się do wykonywania zawodu ratownika medycznego
2. W zakresie umiejętności absolwent potrafi	
Symbol efektu	Efekt ogólny
EO_U1	rozpoznawać stany nagłego zagrożenia zdrowotnego;
EO_U2	przewodzić medyczne czynności ratunkowe i udzielać świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego
EO_U3	podejmować działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób
EO_U4	współdziałać z pracownikami jednostek systemu ratownictwa medycznego i innych podmiotów w zdarzeniach jednostkowych, mnogich, masowych i katastrofach
EO_U5	inicjować, wspierać i organizować działania społeczności lokalnej na rzecz upowszechniania zasad udzielania pierwszej pomocy
EO_U6	promować znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy i medycznych czynności ratunkowych
EO_U7	planować własną aktywność edukacyjną i stale doskonalić się w celu aktualizacji wiedzy.
3. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
Symbol efektu	Efekt ogólny
EO_KS1	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem
EO_KS2	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
EO_KS3	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw
EO_KS4	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym
EO_KS5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
EO_KS6	kierowania się dobrem pacjenta
3. Efekty uczenia się szczegółowe:	

W zakresie wiedzy(absolwent zna i rozumie)				
Symbol ogólnego efektu uczenia się	Symbol szczegółowego efektu uczenia się	Opis szczegółowego efektu uczenia się dla przedmiotu	Sposób weryfikacji efektu	Symbol celu przedmiotu / celu uczenia się
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.W4.	rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych	weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się odbywa się w formie odpowiedzi ustnej lub przygotowania i wygłoszenia prezentacji lub zaliczenia pisemnego	C1, C2
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.W5.	formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych instytucjach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy		C1, C2
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.W7.	znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem		C1, C2
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.W10.	podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie;		C1, C2
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.W12.	rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem		C1, C2
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.W19.	zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego		C1, C2
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.W20.	pojęcia emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej		C1, C2
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.W21.	zagadnienia dotyczące zespołu stresu pourazowego, reakcji fizjologicznych i emocjonalnych, poznawczych oraz interpersonalnych, a także mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych		C1, C2
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.W22.	techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania i objawy zespołu wypalenia zawodowego, a także metody zapobiegania powstaniu tego zespołu		C1, C2

EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.W35.	problematykę postępowania w sytuacjach interwencji kryzysowych oraz zasady i metody radzenia sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego		C1, C2
W zakresie umiejętności (absolwent potrafi)				
Symbol ogólnego efektu uczenia się	Symbol szczegółowego efektu uczenia się	Opis szczegółowego efektu uczenia się dla przedmiotu	Sposób weryfikacji efektu	Symbol celu przedmiotu / celu uczenia się
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.U4.	udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia;	weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się odbywa się w formie odpowiedzi ustnej lub przygotowania i wygłoszenia prezentacji lub zaliczenia pisemnego	C1, C2
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.U7.	uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych		C1, C2
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.U10.	stosować – w podstawowym zakresie – psychologiczne interwencje motywujące i wspierające		C1, C2
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.U11.	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia		C1, C2
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.U13.	zapobiegać zespołowi stresu pourazowego po traumatycznych wydarzeniach, w tym przeprowadzać podsumowanie zdarzenia traumatycznego (debriefing) w zespole		C1, C2
EO_W2 EO_U7 EO_KS1	B.U14.	radzić sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego		C1, C2
4. Treści programowe:				
Symbol treści programowych uczenia się	Treści programowe		Liczba godzin	Symbol szczegółowego efektu uczenia się
Wykłady				
T_1	Medycyna i psychologia w obszarze zdrowia i choroby - konflikt czy współpraca? (nurty badawcze: medycyna		1	B.W4, B.W5. B.W7, B.W10. B.W12, B.W19 B.W20, B.W21

	psychosomatyczna, medycyna behawioralna, psychologia medyczna, psychologia zdrowia - przedmiot, zakres, zadania, kierunki rozwoju).		B.W22, B.W35 EO_KS1
T_2	Psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu - osoba pacjenta i ratownika medycznego (procesy poznawcze, emocje i uczucia, motywacja, osobowość, zachowanie).	1	B.W4, B.W5. B.W7, B.W10. B.W12, B.W19 B.W20, B.W21 B.W22, B.W35 EO_KS1
T_3	Psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w chorobie - osoba pacjenta i ratownika medycznego (procesy poznawcze, emocje i uczucia, motywacja, osobowość, zachowanie).	2	B.W4, B.W5. B.W7, B.W10. B.W12, B.W19 B.W20, B.W21 B.W22, B.W35 EO_KS1
T_4	Zdrowie i choroba w paradygmacie stresu psychologicznego (definicja, rodzaje, poziomy, źródła stresu, mechanizmy reakcji stresowej - neuroanatomia i biochemia stresu, objawy stresu, czynniki predysponujące do przeżywania stresu, stres a odporność organizmu – psychoneuroimmunologia, rola stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób, mechanizmy radzenia sobie ze stresem).	1	B.W4, B.W5. B.W7, B.W10. B.W12, B.W19 B.W20, B.W21 B.W22, B.W35 EO_KS1
T_5	Ratownik medyczny jako źródło wsparcia i interwencji psychologicznej dla pacjentów.	1	B.W4, B.W5. B.W7, B.W10. B.W12, B.W19 B.W20, B.W21 B.W22, B.W35 EO_KS1
T_6	PTSD – zespół stresu pourazowego – pojęcie, kryteria ICD-10, DSM-IV, geneza (przemoc fizyczna, psychiczna, gwałt, molestowanie, udział w działaniach wojennych, pobyt w więzieniu, obozie, sytuacja bezpośredniego zagrożenia życia, bezpieczeństwa - katastrofa komunikacyjna, kataklizm), następstwa PTSD (bezpośrednie, długotrwałe), sposoby leczenia, rokowania.	1	B.W4, B.W5. B.W7, B.W10. B.W12, B.W19 B.W20, B.W21 B.W22, B.W35 EO_KS1
T_7	Ratownik medyczny jako źródło wsparcia i interwencji psychologicznej dla osób będących ofiarami PTSD.	2	B.W4, B.W5. B.W7, B.W10. B.W12, B.W19 B.W20, B.W21 B.W22, B.W35 EO_KS1

T_8	Relacja z pacjentem jako integralny element diagnozy i procesu leczenia – komunikacja interpersonalna.	1	B.W4, B.W5. B.W7, B.W10. B.W12, B.W19 B.W20, B.W21 B.W22, B.W35 EO_KS1
Ćwiczenia			
Symbol treści programowych uczenia się	Treści programowe	Liczba godzin	Symbol szczegółowego efektu uczenia się
T_1	Założenia dobrej obserwacji jako metody poznawania ludzi.	2	B.U4, B.U7 B.U10, B.U11 B.U13, B.U14 EO_KS1
T_2	Rodzaje wskaźników obserwacyjnych	2	B.U4, B.U7 B.U10, B.U11 B.U13, B.U14 EO_KS1
T_3	Style radzenia sobie ze stresem. Salutogeneza – zrozumiałość, zaradność, sensowność.	1	B.U4, B.U7 B.U10, B.U11 B.U13, B.U14 EO_KS1
T_4	Techniki relaksacji.	2	B.U4, B.U7 B.U10, B.U11 B.U13, B.U14 EO_KS1
T_5	Komunikacja w ujęciu analizy transakcyjnej.	1	B.U4, B.U7 B.U10, B.U11 B.U13, B.U14 EO_KS1
T_6	Strategie zachowań pomocowych.	2	B.U4, B.U7 B.U10, B.U11 B.U13, B.U14 EO_KS1
T_7	Kształtowanie odporności emocjonalnej w sytuacjach trudnych.	2	B.U4, B.U7 B.U10, B.U11 B.U13, B.U14 EO_KS1
T_8	Wybrane aspekty zaburzeń osobowości.	2	B.U4, B.U7 B.U10, B.U11 B.U13, B.U14 EO_KS1
T_9	Rozpoznawanie oznak tortur i złego traktowania – objawy fizyczne, psychiczne i obawy nietypowe.	1	B.U4, B.U7 B.U10, B.U11 B.U13, B.U14 EO_KS1
* treści zajęć do zrealizowania z uwzględnieniem nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

5. Warunki zaliczenia:

Ocena niedostateczna (2)

Student:

1. nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu treści objętych przedmiotem,
2. nie potrafi ocenić przydatności podstawowych metod, narzędzi lub procedur omawianych w ramach zajęć,
3. nie potrafi przedstawić podstawowych umiejętności ani sposobu rozwiązania omawianych zagadnień,
4. nie wykazuje umiejętności krytycznej oceny swojej wiedzy i podejmowanych decyzji,
5. odpowiedź ustna jest niepoprawna, niespójna lub uniemożliwia ocenę osiągnięcia efektów kształcenia.

Ocena dostateczna (3)

Student:

1. posiada podstawową, choć nieprecyzyjną wiedzę z zakresu treści objętych przedmiotem,
2. potrafi w ograniczonym stopniu i z błędami ocenić przydatność omawianych metod, narzędzi lub procedur,
3. potrafi zaprezentować podstawowe umiejętności i sposób rozwiązania zagadnień, choć z widocznymi brakami,
4. wykazuje minimalną umiejętność krytycznej oceny swojej wiedzy i działań,
5. odpowiedź ustna jest poprawna w zakresie minimum programowego, lecz niepełna lub fragmentaryczna.

Ocena ponad dostateczna (3+)

Student:

1. posiada wiedzę na poziomie dostatecznym, prezentując ją w sposób bardziej uporządkowany i pewny,
2. potrafi ocenić przydatność omawianych metod, narzędzi lub procedur z mniejszą liczbą błędów niż na poziomie dostatecznym,
3. potrafi zaprezentować podstawowe umiejętności i sposób rozwiązania zagadnień w sposób bardziej kompletny,
4. wykazuje rosnącą umiejętność krytycznej oceny swojej wiedzy i działań,
5. odpowiedź ustna jest w większości poprawna, choć nadal nie w pełni rozwinięta.

Ocena dobra (4)

Student:

1. posiada dobrą, choć nie w pełni precyzyjną wiedzę dotyczącą treści objętych przedmiotem,
2. potrafi dobrze, choć nie bezbłędnie ocenić przydatność omawianych metod, narzędzi lub procedur,
3. potrafi poprawnie zaprezentować wymagane umiejętności oraz sposób rozwiązania zagadnień,
4. wykazuje dobrą, choć nie w pełni rozwiniętą umiejętność krytycznej oceny swojej wiedzy i podejmowanych decyzji,
5. odpowiedź ustna jest logiczna, spójna i w większości poprawna.

Ocena ponad dobra (4+)

Student:

1. posiada wiedzę wyraźnie powyżej poziomu dobrego, prezentując ją w sposób uporządkowany i pewny,
2. potrafi trafnie ocenić przydatność omawianych metod, narzędzi lub procedur, popełniając jedynie nieliczne drobne błędy,
3. potrafi zaprezentować wymagane umiejętności oraz sposób rozwiązania zagadnień w sposób niemal pełny,
4. wykazuje dobrze rozwiniętą umiejętność krytycznej oceny swojej wiedzy i decyzji,
5. odpowiedź ustna jest merytoryczna, spójna i w dużej mierze wyczerpująca.

Ocena bardzo dobra (5)

Student:

1. posiada bardzo dobrą i precyzyjną wiedzę dotyczącą treści objętych przedmiotem,
2. potrafi trafnie i w pełni uzasadnić ocenę przydatności omawianych metod, narzędzi lub procedur,
3. potrafi bardzo dobrze zaprezentować wymagane umiejętności oraz sposób rozwiązania zagadnień,
4. wykazuje wysoką umiejętność krytycznej oceny swojej wiedzy, decyzji i działań,
5. odpowiedź ustna jest pełna, uporządkowana, merytoryczna i zgodna z aktualnymi standardami.

Ocena bardzo dobra - 91%-100% znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena ponad dobra - 84%-90% ponad dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena dobra – 75%-83% dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena dostateczna plus (dość dobry) – 69%-74% – dostateczna wiedza umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena dostateczna - 60%-68% dostateczna wiedza umiejętności i kompetencje społeczne

Ocena niedostateczna - poniżej 60 % niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

6. Metody prowadzenia zajęć:**Wykład:** Wykłady multimedialne, techniki interaktywne, prelekcje, seminaria, fantomy.**Ćwiczenia:** Wykłady multimedialne, ćwiczenia praktyczne, techniki interaktywne, fantomy, diagnostyka obrazowa, analiza przypadków, praca w grupach.**7. Literatura (podajemy wyłącznie pozycje do przeczytania przez studentów a nie wykorzystywane przez wykładowcę)****Literatura obowiązkowa:**

1. Strelau J., Psychologia - podręcznik akademicki, GWP, Gdańsk 2008,
2. Kliszczyk J. Psychologia w ratownictwie. Wyd. Difin 2012
3. Bishop G., Psychologia zdrowia, Astrum Wrocław 2007,
4. Dudek B., Zaburzenia po stresie traumatycznym, GWP Gdańsk 2003
5. Wilczek - Rużyczka E., Komunikowanie konstruktywne jako forma wsparcia, PWN, Warszawa 2006,
6. Nęcki Z., Komunikowanie interpersonalne, Ossolineum Wrocław 1999,

Literatura zalecana:

1. Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M. Psychologia społeczna. Serce i umysł. Warszawa: Wydawnictwo Zysk i S-ka, Warszawa 1997.
2. Rola optymizmu w sytuacji zagrożenia spowodowanego chorobą przewlekłą / Joanna Mateusiak. // W: Kryzysy, katastrofy, kataklizmy w kontekście narastania zagrożeń / red. Katarzyna Popiołek, Augustyn Bańka. - Poznań : Stowarzyszenie Psychologia i Architektura, 2007. - s.: 169-180
3. Sapolsky R. Dlaczego zebry nie mają wrzodów - psychofizjologia stresu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019.
4. Greenstone J., Leviton S. Interwencja kryzysowa. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2004.

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:
(na podstawie poniższego przykładu)

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	40	40
Praca własna studenta	10	10
Suma godzin	50	
Liczba punktów ECTS wykłady	1	
Liczba punktów ECTS ćwiczenia	0,6	
Liczba punktów ECTS praca własna studenta	0,4	
Suma punktów ECTS	2	

Niniejszy dokument jest własnością Poznańskiej Akademii Medycznej Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.